

**ГАЗЕТА ЛЬВІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО**

№ 2 (275)

Лютий 2012 року

29 лютого 2012 року

10 лютого 2012 року відбулося засідання Вченої ради Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького.

● **Вісті з Вченої ради**

Ректор університету, академік АНВО України **Б.С. Зіменковський** поінформував присутніх про окремі зміни у підпорядкуванні відомчих вищих навчальних закладів, а також підготовку проекту Закону України "Про вищу освіту".

З доповіддю "Підсумки навчання студентів в осінньому семестрі та завдання щодо підвищення якості вищої медичної освіти у 2011-2012 академічному році" виступив перший проректор, член-кореспондент НАМН України **М.Р. Гжегоцький**. На підставі глибокого аналізу успішності студентів за факультетами та курсами він визначив основні проблеми та завдання, які стоять перед колективом університету у весняному семестрі (*тези доповіді чит. нижче*).

Про роботу деканату факультету післядипломної освіти щодо управління освітнім процесом на кафедрах і створення оптимальних умов для підготовки кваліфікованих фахівців доповів декан факультету, доцент **О.Є. Січкоріз** (*тези доповіді чит. на с. 4-5*). Про діяльність комісії з перевірки деканату ФПДО щодо управління освітнім процесом розповів співдоповідач доцент **Б.В. Дибас**. В обговоренні питання взяли участь завідувач кафедри анестезіології та інтенсивної терапії, доцент **Я.М. Підгірний** та завідувач кафедри хірургії ФПДО, професор **О.Б. Матвійчук**.

Вчена рада розглянула також низку інших питань та інформаційних матеріалів.

У НОМЕРІ ЧИТАЙТЕ:

3 – Відбудеться 73-тя студентська наукова конференція

4-5 – Післядипломне навчання – важлива складова сучасної медичної освіти

6 – У рідному слові – наша сила і майбутній поступ

7 – Це була світла і шляхетна особистість (з нагоди 100-ліття професора Р.О. Бариліяка)

8 – Студенти опікуються дітьми з сиротинців

РЕЗУЛЬТАТ РОБОТИ ВИКЛАДАЧА – ЦЕ ЯКІСТЬ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ

● **У центрі уваги – навчальний процес**

Основні тези доповіді першого проректора, професора М.Р. ГЖЕГОЦЬКОГО на засіданні Вченої ради ЛНМУ імені Данила Галицького

● У Львівському національному медичному університеті імені Данила Галицького (станом на 1 січня поточного року) проходять підготовку 19146 осіб, з них 69% – за державним замовленням, 31% – за рахунок фізичних та юридичних осіб.

● В університеті навчається 5508 студентів, у т. ч. 312 – у медичному коледжі. За державним замовленням навчається 43% студентів, 57% – за рахунок фізичних та юридичних осіб, із них 17% (958 осіб) – це іноземні студенти. 7% студентів проходять підготовку за заочною формою навчання. З усього контингенту студентів 80% навчаються за кредитно-модульною системою, а 20% – за традиційною.

● За результатами осіннього семестру абсолютна успішність студентів університету зросла до 95,1% у порівнянні з минулим навчальним роком (92%); якісна успішність знизилась і становить 56,9%. Найнижча успішність, як і в попередні роки, у студентів стоматологічного факультету: абсолютна – 91,6%, якісна – 29,1%.

● Всього за результатами осіннього семестру студенти отримали 529 (13,3%) незадовільних оцінок. Найменший відсоток незадовільних оцінок – у студентів медичних факультетів (до 10%), особливо за спеціальністю "медико-профілактична справа" (3,2%). Найбільший відсоток незадовільних оцінок – у студентів стоматологічного факультету (24,6%),

що на 7,3% більше, ніж у попередньому році. Подібна ситуація – і на фармацевтичному факультеті: кількість незадовільних оцінок, порівняно з минулим роком, зросла на 8% і становить 22,5%. Протягом року з університету відраховано 261 студента (5,5%), зокрема за невиконання навчального плану – 113 осіб.

● Упродовж осіннього семестру студенти університету пропустили 60992 години, що склало 12,9 годин на одного студента. Найбільше занять пропускають студенти третіх курсів (19 годин на одного студента), а саме вони незабаром складатимуть ліцензійні іспити "Крок 1".

(Закінчення на с. 2-3).

*(Закінчення.
Початок див. на с. 1).*

Порівнюючи пропуски студентів за факультетами, відзначаємо нерівномірний їх розподіл – найбільше пропускають студенти медичного факультету №2 та іноземні студенти.

- Стипендіальне забезпечення студентів, за результатами осіннього семестру, в середньому, становить 72%. Найбільше студентів, які отримують стипендію (76-82%), навчаються на старших курсах. Підвищену стипендію отримують, в середньому, 8,3% студентів.

- Аналіз успішності студентів упродовж всього періоду навчання свідчить, що на "добре" і "відмінно" навчаються: 48% студентів медичного факультету №1, 41% – медичного №2, 26% – стоматологічного, 47% – фармацевтичного, 16% студентів-заочників, 21% іноземних студентів.

- Результати студентів ЛНМУ імені Данила Галицького з ліцензійних іспитів "Крок 1" і "Крок 2" "Загальна лікарська підготовка" і "Фармація" у 2011 році були на рівні національного показника. Лише при складанні ліцензійних іспитів за спеціальністю "Стоматологія" ці показники були нижчими від національного: по "Кроку 1" – на 4%, по "Кроку 2" – на 7%.

У 2011 році не склали ліцензійні іспити 145 студентів і 11 інтернів ("Крок 1" – 128 студентів; "Крок 2" – 17 студентів, "Крок 3" – 11 інтернів). Моніторинг успішності студентів, які не склали ліцензійні іспити "Крок 1" із загальної лікарської підготовки і стоматології, виявив, що це, як правило, успішні студенти, які навчаються на "добре", а на іспиті набрали 10-30% (при критерії "склав" 50,5%). За результатами ліцензійного іспиту "Крок 2. Стоматологія" були відраховані і не отримали дипломи 16 студентів, половина з яких упродовж трьох років навчання на профільних кафедрах отримували оцінки "добре" і навіть "відмінно", знання ж на ліцензійному іспиті показали від 7% до 40%. На іспиті "Крок 1. Фармація" також виявились студенти з високими оцінками, але недостатньою підготовкою.

Ліцензійні іспити – це форма державного контролю не лише знань студентів, але й якості праці всього колективу університету. Тому до навчання студентів слід підходити з більшою відповідальністю. Вже незабаром, з 13 березня, розпочнеться виконання графіка тестових іспитів у 2012 році, який було ушілнено Центром тестування у зв'язку з проведенням Чемпіонату Європи

з футболу. Згідно з цим графіком, ліцензійні іспити "Крок 2" буде проведено вже у квітні.

- Отже, головною проблемою у навчальній діяльності колективів кафедр і факультетів залишається недостатня якість знань студентів. Аналіз результатів успішності в осінньому семестрі свідчить про порівняно низький рівень якісної успішності студентів та недостатню відповідальність викладачів за якість знань майбутніх лікарів і провізорів. Викладачі мало уваги приділяють удосконаленню навчально-методичної діяльності для засвоєння студентами навчального матеріалу та організації самостійної роботи. Значне розходження результатів ліцензійних іспитів та підсумкових оцінок з дисциплін свідчить у ряді випадків про необ'єктивну оцінку якості знань студентів.

- Одна з проблем – це недостатня базова підготовка абітурієнтів та їх неготовність до навчання у вищій школі. Відомо, що останні 4 роки зарахування до університету здійснюється на підставі сертифікатів Українського центру оцінювання якості освіти. Моніторинг показує, що ряд студентів IV курсу, хоча й вступили до університету з доволі високими балами сертифікатів УЦОЯО, з першого семестру навчаються посередньо і, відповідно, "Крок 1" склали лише за третьою спробою. Серед студентів I-II курсів також можна навести чимало прикладів, коли бали сертифікатів УЦОЯО з профільних дисциплін – 190 і вище, а студент має задовільну оцінку з дисципліни.

- На шляху до високої якості навчання кожна кафедра має забезпечити:

- доступність для студентів вимог навчальної програми;
- моніторинг контрольних завдань та встановлення їх валідності;
- створення рівних умов навчання студентів;
- дотримання єдиних вимог оцінювання з дисциплін;
- систематичний аналіз успішності з дисципліни на засіданнях кафедр.

- Яка ж тактика підготовки студентів на кафедрах? Результати перевірок свідчать, що на деяких кафедрах не заслуховуються питання про стан абсолютної та якісної успішності з дисциплін і шляхи усунення недоліків. Завідувачам кафедр необхідно також звернути увагу на забезпечення рівних умов при оцінюванні знань усіх студентів, оскільки відомі випадки, коли успішний студент отримує мінімальні бали при підсумковому контролі і, навпаки, студент, який

має низьку поточну успішність, блискуче складає підсумковий модульний контроль. Модульний контроль має відбуватися виключно в письмовій формі, роботи повинні бути підписані викладачем, який їх перевіряв, і зберігатися на кафедрі впродовж семестру після завершення її вивчення студентами. На жаль, кафедри і надалі допускають помилки при підрахунку суми балів за поточну успішність, несвоєчасно подають відомості про складання та перескладання підсумкових модульних контролів студентами (навіть передають відомості через студентів!), несвоєчасно вносять результати навчання в індивідуальні плани студентів. Як наслідок – помилки у відомостях та оцінках, скарги студентів з приводу призначення стипендій.

- Деканати недостатньо контролюють поточний стан успішності та навчальної дисципліни, виконання індивідуального навчального плану студента, внаслідок чого більшість перескладань підсумкових модульних контролів відбувається в останні дні семестру. Така практика є неприпустимою!

- Завдання на майбутнє продиктовані вимогами до забезпечення високої якості вищої медичної та фармацевтичної освіти, підвищення відповідальності професорсько-викладацького складу за якість навчання, підготовки компетентних фахівців.

- У весняному семестрі необхідно посилити діяльність кафедр і деканатів щодо:

- якісної підготовки до ліцензійних іспитів;
- підготовки до практично-орієнтованих комплексних державних випускних іспитів;
- запровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу на IV курсах стоматологічного і фармацевтичного факультетів та факультету заочного навчання;
- здійснення моніторингу якості підготовки фахівців на рівні кафедр і деканатів.

- Профільним методичним комісіям при розгляді та затвердженні робочих навчальних програм з дисциплін слід враховувати, що програми мають визначати необхідний мінімум знань і практичних навичок студентів при вивченні дисципліни відповідно до ОПП, ОКХ та змісту освіти, а також забезпечувати єдині вимоги до проведення поточного та підсумкового модульного контролю з урахуванням адекватності методів контролю навчальним цілям, обсягу завдань, вимог до практичних навичок, критеріїв оцінювання.

- Усім кафедрам необхідно своєчасно доводити до відома студентів: графік підсумкового модульного контролю; систему конвертації оцінок у бали; критерії оцінювання поточної успішності та підсумкового модульного контролю; результати поточного та підсумкового модульного контролю. Крім того, треба стандартизувати викладання та оцінювання дисципліни для однопрофільних кафедр і для всіх груп студентів. Завідувачі кафедр мають особисто контролювати стан навчально-методичної роботи і ведення обліково-звітної документації.

- Деканатам необхідно здійснювати щотижневий контроль успішності та відвідування занять студентами; аналізувати виконання графіка підсумкових модульних контролів; контролювати якість робочих програм, комплектів тестових завдань для поточного і підсумкового модульного контролю, якість навчального процесу на кафедрах. Крім того, треба забезпечити підготовку до комплексних практично-орієнтованих випускних іспитів, проводити претестування до ліцензійних іспитів та аналізувати їх результати, щосеместрово проводити анкетування студентів.

- Враховуючи всі згадані проблеми, фахівцям Львівського національного медичного університету потрібно створити активне навчальне середовище на кафедрах, постійно працювати над формуванням інтересу і творчого ставлення до навчання. Головною ідеєю сучасної парадигми освіти залишається завдання навчити студентів вчитися, а висока кваліфікація, вимогливість і принциповість кожного з нас стане запорукою загального успіху. Треба повсякчас пам'ятати: ми оцінюємо якість роботи кожного викладача через якість підготовки студентів.

● Презентації

“ENCYCLOPEDIA” – ЗАГАЛЬНИЙ ЛІТОПИС ЛЬВІВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

15 лютого 2012 року в актовому залі Львівського національного університету імені Івана Франка відбулась урочиста презентація першого тому "ENCYCLOPEDIA. Львівський національний університет імені Івана Франка" (в 2-х т. Т. 1: А-К. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2011. – 716 с. + 112 вкл.).

Кожна сторінка "Енциклопедії" – загального літопису Львівського університету – це життєписи його професорів та провідних учених. На тлі інтелектуальних біографій особливо виразно стає швидкоплинність подій політичної історії та вічність ідеї Університету. Ка-

федри, наукові інститути, напрями та школи, які впродовж століть формували академічне середовище Львівського університету, і сьогодні виразно віддзеркалюють його буття та сутність. Те вічне, що творить університет – наука, культура, освіта, виховання, – пережило змі-

ни політичних систем та ідеологій, знищення імперій, руйнування стереотипів. Це те, що в університеті впродовж століть плекали його професори й успадковували їхні учні – творці інтелектуальних і культурних надбань українців, поляків, євреїв, німців та інших народів.

У виданні подано чимало статей, які висвітлюють славні сторінки львівської медичної університетської освіти і науки, діяльність як визначних учених, так і рядових працівників львівської вищої медичної школи. Авторами низки статей до "Енциклопедії" стали працівники Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького.

Сподіваємося, що презентоване видання "Енциклопедії" стане наріжним каменем для розвитку нових усебічних досліджень історії Львівського університету, зокрема вищої медичної школи та історії медицини.

Володимир ГРИНОВЕЦЬ,
доцент, помічник проректора з науково-педагогічної роботи.

В урочистій презентації взяли участь члени професорсько-викладацького і студентського колективу Львівського національного університету імені Івана Франка та почесні гості. На фото: після вручення примірників презентованого видання присутні виконують гімн "Гаудеамус".

*Фото
Ярини ГРИНОВЕЦЬ*

● Вісті СНТ

ВІДБУДЕТЬСЯ 73-тя СТУДЕНТСЬКА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ “ДОСЯГНЕННЯ СУЧАСНОЇ МЕДИЦИНИ”

Студентське наукове товариство запрошує до участі у 73-й загальноуніверситетській студентській науковій конференції з міжнародною участю “Досягнення сучасної медицини”, яка відбудеться 19-20 квітня 2012 року у ЛНМУ імені Данила Галицького.

До програми конференції увійдуть пленарні та секційні засідання, стендові презентації. Автори відібраних робіт будуть завчасно попереджені про їх участь і форму презентації. Після закінчення конференції буде видано збірник матеріалів конференції. За бажанням авторів, учасників конференції, результати їх досліджень можуть бути опубліковані у вигляді статті в журналі “Практична медицина”. Переможці автоматично стають учасниками Всеукраїнсь-

кого конкурсу студентських наукових робіт та можуть безкоштовно опублікувати повну версію статті в журналі ЛНМУ імені Данила Галицького “Acta Medica Leopoliensia”.

Мови конференції – українська та англійська.

Адреса оргкомітету: Студентське наукове товариство, Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького, вул. Пекарська, 69, 79010, м. Львів;

<http://www.meduniv.lviv.ua;>

<http://snt-lnmu.lviv.ua;>

e-mail: sss.lnmu@gmail.com.

З програмою конференції, формою зголошення та умовами участі можна ознайомитись на сайті ЛНМУ імені Данила Галицького: www.meduniv.lviv.ua.

ПІСЛЯДИПЛОМНЕ НАВЧАННЯ – ВАЖЛИВА СКЛАДОВА СУЧАСНОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

Основні тези доповіді декана ФПДО, доцента О.Є. СІЧКОРІЗА "Про роботу деканату факультету післядипломної освіти щодо управління освітнім процесом на кафедрах і створення оптимальних умов для підготовки кваліфікованих фахівців"

● Факультет післядипломної освіти Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького є найбільшим серед подібних факультетів у вищих медичних навчальних закладах України. За своєю структурою та обсягом роботи він посідає третє місце після Київської та Харківської академії післядипломної освіти. Відповідно до рішення Державної акредитаційної комісії України від 24 червня 2010 року (протокол № 84), факультету надано дозвіл на проведення освітньої діяльності з перепідготовки і підвищення кваліфікації лікарів (10500 лікарів і 1500 провізорів) та інтернатури (1050 лікарів і 250 провізорів).

● Факультет здійснює всі види підготовки спеціалістів з 84-х спеціальностей: первинну спеціалізацію (інтернатуру) з атестацією на звання лікаря (провізора) - спеціаліста, перепідготовку фахівців – спеціалізацію, індивідуальне стажування, підвищення кваліфікації на циклах тематичного удосконалення та передатестаційних зі складанням іспиту на кваліфікаційну категорію.

● Навчальний процес в інтернатурі відбувається за єдиними уніфікованими навчальними програмами та планами, затвердженими МОЗ України. Інтернатура проводиться в очно-заочній формі навчання: очна частина – на 31 кафедрі університету за 29 спеціальностями; заочна частина – як стажування в базових установах чи закладах охорони здоров'я.

● При зарахуванні в інтернатуру деканат проводить моніторинг знань лікарів (провізорів) - інтернів за результатами середнього балу додатку до диплому та ліцензійних іспитів "Крок 1" і "Крок 2", що в подальшому враховується профільними кафедрами при складанні індивідуальних планів підготовки інтернів. Після закінчення терміну підготовки в інтернатурі відбувається заключна атестація молодих фахівців з метою визначення рівня їх знань і практичних навичок та присвоєння звання лікаря (провізора) - спеціаліста з певної спеціальності. До складу атестаційних комісій входять представники фахових лікарських асоціацій та практичної охорони здоров'я.

ФАКУЛЬТЕТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ У ЦИФРАХ І ФАКТАХ

- Підвищення кваліфікації лікарів та провізорів і навчальний процес в інтернатурі на факультеті проводиться на 23 основних та 15 студентських кафедрах університету
- На основних кафедрах факультету працюють 358 викладачів
- Кадрове забезпечення факультету особами зі ступенем, що працюють на постійній основі, становить 74%
- На основних кафедрах факультету проходять навчання в аспірантурі 24 особи, у клінічній ординатурі – 23 особи
- Упродовж трьох останніх років на факультеті захищено 10 докторських і 42 кандидатські дисертації

● У 2011-2012 навчальному році в інтернатурі ЛНМУ ім. Данила Галицького навчається 867 осіб першого, 688 – другого та 93 особи третього років навчання. За останні п'ять років завершили підготовку в інтернатурі 4688 осіб, із них 47% бюджетної та 53% контрактної форм навчання. За цей період змінилося співвідношення кількості бюджетних і контрактних інтернів: якщо у 2007 році бюджетних інтернів було 45%, а контрактних 55%, то у 2011 році цей відсоток становив відповідно 54% і 46%. Основну кількість інтернів (75%) складають випускники нашого університету, а 25% – випускники інших навчальних закладів. Виконання навчально-виробничого плану в 2009 році становило 103%, у 2010 році – 104%, у 2011 році – 112%.

● Кафедри факультету приділяють багато уваги роботі з підготовки до ліцензійних інтегрованих іспитів "Крок 3. Загальна лікарська підготовка" і "Крок 3. Стоматологія". У 2011 році іспит "Крок 3. Загальна лікарська підготовка" склали 527 інтернів, не склали 6 осіб (1%), середній відсоток складання іспиту – 83%; іспит "Крок 3. Стоматологія" склали 234 інтерни, не склали 3 (1%), середній відсоток складання іспиту – 81%.

● Представники кафедр факультету входять до складу авторських колективів, які розробляють типові навчальні програми з інтернатури (загальна практика – сімейна медицина, онкологія, хірургія, загальна фармація, клінічна фармація), які мають гриф МОЗ України. На кафедрах факультету розпочато роботу зі створення спеціальних класів для фор-

мування практичних навичок лікарів-інтернів, обладнанню їх фантомами, манекенами, тренажерами.

● Навчально-виробничий план факультету з перепідготовки та підвищення кваліфікації лікарів і провізорів складається з урахуванням фактичних потреб органів і установ охорони здоров'я. Деканат і завідувачі кафедр працюють у тісній співпраці з секторами кадрів та головними спеціалістами управлінь охорони здоров'я. Підвищений запит з боку обласних управлінь охорони здоров'я інколи призводить до перевиконання навчально-виробничого плану факультету. Виконання навчально-виробничого плану у 2009 р. становило 104%, у 2010 р. – 104%, 2011 р. – 101%, що свідчить про кращу організацію планування та співпрацю з установами управлінь охорони здоров'я. Загальна кількість слухачів, які пройшли навчання за звітний період, становить 32018 осіб.

● Аналіз формування контингенту слухачів показав, що 50% складають особи, які проходять передатестаційні цикли, 36% – цикли тематичного удосконалення, 9% – спеціалізацію, 5% – стажування. Такий розподіл і переважання слухачів передатестаційних циклів зумовлений обов'язковістю їх проходження, що регламентується відповідними наказами МОЗ України. Цей контингент є достатньо стабільним і становить, в середньому, 5320 осіб на рік. Водночас відзначається тенденція до зменшення слухачів, які проходять вторинну спеціалізацію (з 862 осіб у 2009 році до

831 у 2011 році). Незважаючи на покращення роботи щодо планування циклів з окремих спеціальностей, трапляються недоїзди слухачів, що зумовлено відкриттям нових кафедр післядипломної освіти в Тернополі, Івано-Франківську, Чернівцях.

- 5 кафедр університету (ендоскопії та малоінвазивної хірургії; народної та нетрадиційної медицини; онкології та радіології; психіатрії та психотерапії; клінічної фармації) є опорними щодо розробки навчальних програм. Співробітники кафедр входять до складу авторських колективів з розробки програм МОЗ України з таких фахів: ендоскопія, загальна практика – сімейна медицина, народна та нетрадиційна медицина, комунальна гігієна, онкологія, проктологія, психотерапія, хірургія, дитячі інфекційні хвороби, загальна фармація, організація та управління фармацією, аналітично-контрольна фармація, клінічна фармація.

- Викладачі кафедр приділяють значну увагу випуску навчально-методичної літератури. За останні роки видано 9 підручників, 62 навчальних посібники, 20 монографій, 83 методичні розробки до практичних і семінарських занять, у тому числі 13 – з грифом МОЗ України. За 2009-2011 рр. методичною комісією нашого факультету обговорено та затверджено 255 робочих навчальних програм, 191 навчально-методична розробка та рекомендація до практичних та семінарських занять, 21 навчальний посібник, 135 комплектів екзаменаційних білетів та комплексних контрольних робіт.

- Окрім згаданих напрямків діяльності, кафедри займаються науководослідною роботою. За звітний період завершено 20 планових наукових робіт. Кафедри факультету об'єднують 17 наукових напрямків медицини та фармації, 2 теми виконуються за пріоритетним фінансуванням МОЗ України (кафедри

сімейної медицини; неврології та нейрохірургії).

Працівниками кафедр факультету отримано 64 патенти, 364 акти впровадження, 12 авторських свідоцтв та 18 інформаційних листів; у фахових наукових журналах опубліковано 916 статей, з них 86 – у зарубіжних виданнях; на різних наукових форумах представлено 886 праць, у т. ч. 113 – за кордоном.

- На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 20.06.2002 р. № 939 "Про комплексні заходи щодо впровадження сімейної медицини в системі охорони здоров'я" кафедри факультету активно проводять перепідготовку кадрів для переходу практичної медицини на засади сімейної медицини. Проте, незважаючи на Концепцію Державної програми реформування охорони здоров'я, відзначено тенденцію до зменшення кількості заявок від обласних управлінь охорони здоров'я для проходження вторинної спеціалізації з даного фаху.

- Для надання медичної допомоги при проведенні чемпіонату з футболу "Євро-2012" організовано виїзні цикли тематичного удосконалення "Інтенсивна терапія невідкладних станів" силами кафедр анестезіології та інтенсивної терапії, хірургії, травматології, ортопедії та хірургії надзвичайних станів для лікарів Львівської області (міста Сколе, Стрий, Миколаїв, Буськ, Броди, Новояворівськ). Аналогічний цикл було проведено і для лікарів Волинської області.

- З 2009 року спільно з Українським лікарським товариством та Головним управлінням охорони здоров'я ЛОДА здійснюється програма безперервної професійної освіти для лікарів районних лікарень Львівської області з актуальних питань медицини.

- Успішно розвивається дистанційне навчання з використанням всесвітньої мережі Internet на циклі тематичного удосконалення для лікарів-педіатрів Волинської, Львівської та Рівненсь-

кої областей. Всього на цьому циклі навчаються 64 лікарі.

- Розпочав роботу спільний проект між кафедрою акушерства, гінекології та перинатології нашого університету, Донецьким національним медичним університетом та Міжнародним центром навчання Університету м. Торонто (Канада) з підготовки спеціалістів у галузі лапароскопічної хірургії.

- Ряд проблем потребують вирішення. Зокрема, реформування санітарно-епідеміологічної служби негативно впливає на комплектацію циклів навчання лікарів даного напрямку. Обласні санітарно-епідеміологічні служби Тернопільської та Закарпатської областей повернули путівки на певні цикли спеціалізації; Житомирська обласна СЕС відмовилась від проведення виїзного передатестаційного циклу з фаху "Епідеміологія"; залишається невирішеним питання проведення аналогічних циклів навчання у Черкасах та Хмельницькому.

Потребує термінового оновлення комп'ютерний клас кафедри медичної інформатики, задіяний у післядипломному навчанні. Технічно застаріле обладнання комп'ютерного класу ускладнює процес контролю знань слухачів та інтернів, оскільки ця комп'ютерна база не оновлювалась з 2001 року. Необхідно продовжити роботу зі створення спеціальних класів для формування практичних навичок лікарів-слухачів і лікарів-інтернів та активніше впроваджувати в навчальний процес на кафедрах факультету сучасні інформаційні технології.

- Післядипломне навчання – важлива складова сучасної медичної освіти, без якої неможливо уявити сьогодні ефективну охорону здоров'я будь-якої країни. Головним завданням кожного лікаря і фармацевта в наш час має стати високе прагнення до постійного професійного зростання та вдосконалення своєї фахової діяльності.

ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА ПРОДОВЖУЄ РОЗВИВАТИСЯ

● Вісті ФПДО

Професори нашої Alma Mater прочитали черговий блок тематичних онлайн-лекцій для лікарів-педіатрів.

24 лютого у конференц-залі ЛНМУ імені Данила Галицького, відповідно до робочої навчальної програми дистанційного циклу тематичного удосконалення "Актуальні питання патології раннього дитячого віку" професори університету з допомогою інтернет-зв'язку прочитали черговий цикл тематичних онлайн-лекцій для лікарів-педіатрів Львівської, Волинської та Рівненської областей. Лекції прочитали: професор кафедри дитячих інфекційних хвороб **О.В. Прокопів** – "Вітряна віспа; оперізувальний герпес"; професор кафедри педіатрії та неонатології факультету післядипломної освіти **Л.Я. Дубей**

– "Геморагічні захворювання у дітей раннього віку"; доцент кафедри клінічної імунології та алергології **Г.О. Потьомкіна** – "Синдром лімфаденопатії у дитячому віці".

Доповідачі відповіли на запитання присутніх у конференц-залі ЛНМУ імені Данила Галицького та передані інтернетом.

Нагадаємо, що дистанційний цикл тематичного удосконалення впроваджено відповідно до наказу ректора ЛНМУ ім. Данила Галицького Б.С. Зіменковського від 22.07.2011 р. №1977-з на виконання доручення Президента України від 19.11.2010 р. №1-1/2753 щодо вдосконалення підготовки лікарів та на виконання Державної програми України "Інформаційні та комунікаційні технології в освіті і науці", Закону України "Про Національну програму інформатизації".

Вимогливий і справедливий керівник, який завжди намагається допомогти колегам, надійний товариш та вірний друг – саме таким знають і пам'ятають працівники Львівського національного медичного університету Валентина Івановича БУРЛУЦЬКОГО, начальника відділу кадрів у 1973-1990 роках, якому нещодавно виповнилося 85.

*"Ваш ювілей – то мудрості пора.
Хай буде вдосталь і в житті, і в домі
Здоров'я, щастя, злагоди, добра,
Добробуту та щирої любові!"*

● **Наші ювіляри**

До Валентина Івановича, як кваліфікованого працівника та вмілого організатора, за порадою та добрим словом не раз приходили співробітники нашої Alma Mater. Перебуваючи на важливій і відповідальній посаді очільника кадрової служби університету, він не допускав недбайливого і зневажливого став-

"ЖИТТЯ НЕ ЗМІРЯТИ ЛІТАМИ, А ЩАСТЯ – ТО ВАЖКА НАУКА!"

лення як до справ, так і до людей, не любив фальші, демагогії та пусто-порожніх балачок, у нього всі справи були організовані до найменших дрібниць, знаходились під прицілним контролем.

За високий професіоналізм, добropорядність та невтомну енергію нашого ювіляра і досі безмежно поважає і пам'ятає колектив університету. Тому коли його зустрічають на рідній Пекарській, багато хто зупиняється на розмову, з приємністю згадуючи минулі роки. Після виходу на заслужений відпочинок Валентин Іванович продовжує займати активну громадську позицію, беручи участь у роботі ради ветеранів війни та праці університету. І сьогодні, незважаючи на свій вік, ювіляр випромінює енергію та життєвий оптимізм.

Прожиті роки свого життя, сповнені невтомної праці, Валентин Іванович згадує з теплою та гордістю, адже це

були насичені емоціями та діями часи. Хоч "щастя – то важка наука", він вважає, що достойно її відшудював і самореалізувався не лише в роботі, але й у сімейному житті. Має двох прекрасних доньок, які стали лікарями, та трьох онуків, двоє з яких теж одягнули білі халати та обрали свій шлях у медицині. І, звичайно, впродовж усіх цих років на стежці життя поруч із ним – його чудова і вірна дружина, яка вміє підтримати та зрозуміти. Ця дружна родина незабаром зустрічатиме 55-ту річницю свого весілля.

Вельмишановний і дорогий Валентине Івановичу! З нагоди Вашого 85-ліття від щирого серця вітаємо Вас та зичимо міцного здоров'я, активного довголіття, радості та втіхи від родини і друзів, здійснення всіх задумів та мрій!

Антоніна СЬОМКІНА,
член ради ветеранів.

● **21 лютого – Міжнародний день рідної мови**

У РІДНОМУ СЛОВІ – НАША СИЛА І МАЙБУТНІЙ ПОСТУП

Мова є найсильнішим інструментом збереження і розвитку нашого матеріального і духовного спадку. Для кожного народу рідне, материнське слово є оберегом. Воно таїть у собі надбання віків, пам'ятає усього народу, оберігає й передає всі виміри духовних скарбів поколінь.

За пропозицією держав – членів ЮНЕСКО, Генеральна конференція цієї організації у листопаді 1999 року проголосила Міжнародний день рідної мови. Цей день уперше святкували 21 лютого 2000 року в штаб-квартирі ЮНЕСКО у Парижі і відтоді відзначають щорічно.

Заснування Дня рідної мови має велике значення. За оцінками фахівців, із 6 тисяч мов, які нині існують, більшість знаходиться під загрозою зникнення у найближче десятиріччя. Залучення уваги міжнародної спільноти до цієї теми – важливий крок до визнання необхідності захистити розмаїття культур. Надзвичайно важливими є кроки щодо сприяння розповсюдженню рідних мов і багатомовної освіти, розвитку і поширенню мовних і культурних традицій у всьому світі. Ці кроки зміцнюють солідарність, взаєморозуміння, терпимість і діалог мешканців нашої планети.

В Україні це свято існує з 2002 року, коли з метою зміцнення державотворчої функції української мови, сприяння вільному розвитку і використанню мов національних мен-

*"Без мови рідної й
народу рідного нема..."*

Володимир СОСЮРА

шин Президент України підписав відповідне розпорядження про відзначення Міжнародного дня рідної мови.

Упродовж багатьох століть українська мова витримала жорстокі випробування.

Це і зневага від польської влади, і намагання російського царизму перетворити нашу мову в "наречіє", Валувський і Емський укази про її заборону, прагнення за радянських часів її знищити під приводом створення "єдиної загальнонаціональної мови".

Зі здобуттям Україною незалежності почався процес українського мовного відродження. Цьому сприяло конституційне закріплення державності української мови. Стаття 10 Конституції України засвідчує: "Державною мовою в Україні є українська мова".

Сьогодні лише від кожного із нас, українців, залежить доля нашої рідної мови. Тож плекаймо її, повертаймо їй роль творця духовного відродження української нації, духовного світу людини. Бережімо рідне слово, бо в ньому не тільки гомін лісів, переливи струмків, шепіт трав, а й високий дух прашурів, сила нашого сьогодення і майбутній поступ.

Андріана ГРИНОВЕЦЬ,
керівник прес-центру ЛНМУ
імені Данила Галицького.

● *Постаті з історії Львівської вищої медичної школи*

ЦЕ БУЛА СВІТЛА І ШЛЯХЕТНА ОСОБИСТІТЬ

● *3 нагоди 100-ліття професора Р.О. БАРИЛЯКА*

1951 року я перейшов на четвертий курс, і, як і багато моїх однокурсників, мріяв стати хірургом. Тож кожному вільну хвилину пропадав на кафедрі професора Караванова. Одного разу до перев'язочної, що ліворуч від входу в лекційну аудиторію, швидким кроком увійшов серйозний доктор у накрохмаленому халаті, а за ним – височезний доктор з лакованою скринькою. Вони чемно привіталися, і старша з двох сестричок сказала молодшій: запросіть професора, прийшов доцент Баріляк. Тим часом височезний доктор (це був Станіслав Альфредович Каліш) відчинив таємничу скриньку і почав складати якийсь, ще не знайомий мені, інструмент. Потім привели хворого, щось попорскали йому в горло і поклали на стіл. І доцент Баріляк, як середньовічний факір, напрочуд вправно увів до стравоходу пацієнта блискучу трубку, а в ту трубку – ще одну. Мені дозволили на хвилинку глянути у проріз дзеркала, бо ще й інші хотіли подивитися.

Вже того часу Роман Олександрович був віртуозом ендоскопії. Промине 12 років, і мій вчитель доручить мені, початкуючому аспірантові, підготувати ґрунт для ендоскопії під наркозом. Бо ж на кафедру надійшов новенький дихальний бронхоскоп Фріделя, а до нього – ще й оптика з різними кутами спостереження. Чудо техніки, як на той час! Незабаром ми провели у Львівському онкодиспансері першу бронхоскопію під наркозом з міорелаксацією. Точніше, проводив ендоскопію Роман Олександрович, а я асистував. Темою моєї дисертації стала ендоскопічна діагностика злоякісних новотворів дихальних шляхів. Та й наступний аспірант Олексій Борисов узявся за ендоскопічну тему. Воно й не дивно: у кого ще можна було навчитися тонкощам ендоскопічних досліджень, як не у Романа Олександровича, неперевершеного маестро ендоскопії! А ще Професор навчив мене виготовляти цитологічні препарати і відшукувати під мікроскопом ракові клітини, чи, при склеромі, клітини Мікуліча. І це також лягло в підвалини моєї дисертації.

... Роман Олександрович Баріляк народився у Львові 1912 року в родині юриста Олександра Баріляка, працівника "Народної Торгівлі". Тут таки закінчив першу державну гімназію. І 1929

року вступив на медичний факультет університету. В 1935-1936 роках відбував військову службу як кавалерист.

У 1937-1938 роках працює позаштатним ординатором хірургічної клініки, і за цей час збирає матеріал з новотворів яєчок. 1938 захищає працю на ступінь доктора медицини. Цього ж року він різко змінює свою спеціалізацію і переходить на працю до клініки оториноларингології, теж позаштатним лікарем-ординатором. У 1939-1941 роках Роман Олександрович працює лікарем-оториноларингологом 1-ї міської лікарні, а в 1941-1944 – 2-ї міської лікарні Львова.

1944 року його призначають помічником декана лікувального факультету Львівського державного медичного інституту і асистентом клініки оториноларингології. 1946 року – присвоюють звання доцента, очевидно, враховуючи докторат, як кандидатську дисертацію. Усе ж таки, 1949-го Роман Олександрович захищає кандидатську, а 1960 року – докторську дисертації, присвячені актуальній на той час проблемі – склеромі. 1963 року він стає головою Львівської філії Всесоюзного наукового товариства оториноларингологів, а 1964 року – завідувачем кафедри. Після виходу на пенсію 1981 року залишається консультантом кафедри оториноларингології.

Професор Р.О. Баріляк – автор понад 130 наукових праць, підготував 13 кандидатів і двох докторів наук, багато фахівців-отоларингологів – через клінічну ординатуру, аспірантуру, різноманітні курси.

Коло його наукових зацікавлень – надзвичайно широке: клініка, діагностика та лікування склероми дихальних шляхів; дослідження, присвячені онкологічній патології, ендоскопічній діагностиці хвороб ЛОР-органів, діагностиці та лікуванню хронічного тонзиліту, синуситів, тимпанопластики. І ще багато-багато інших проблем знаходилося у полі зору Вчителя.

Лекції Роман Олександрович читав цікаво, наочно, демонструючи не тільки хворих з клініки, але й дітей, що вчать в школі-інтернаті для глухих. Майбутнім педіатрам демонстрував вади мови – для цього ми згодом створили фонд магнітофонних записів. Вміло ілюстрував лекції, малюючи на дошці кольоровою крейдою виразні схеми. Ми фото-

графували всі цікаві випадки і створювали фонд фотографій, а згодом – і слайдів. Зокрема, демонстрували на серіях кольорових слайдів хід онкологічних та інших операцій.

А скільки цікавих повчальних історій можна було почути від Романа Олександровича, зокрема, про сторонні тіла, історію ендоскопії, видатних вчених. Як зніщию ока, професор беріг бібліотеку кафедри, врятовану з сирих підвалів, куди її скинули, разом з іншими бібліотеками, в період боротьби з "преклоненням перед Заходом".

У несприятливих політичних умовах плекав українську термінологію. Перший наш невеликий російсько-українсько-латинський словничок вийшов, як методичка "Латинская нозологическая терминология".

Роман Олександрович був людиною високої особистої культури. Заходячи до клініки, при вході знімав капелюха. Шанував усіх, від швейцара до професора, ніколи не дозволяв собі звертатися до сестричок чи санітарок на "ти".

Енергійний, рухливий, поривчастий, наш Професор був увесь час в русі. Був дотепною людиною, вмів жартувати, не ображаючи при цьому нікого. Знав мови, вільно читав польською, німецькою, англійською та французькою мовами, був знайомий з чеською, угорською. Яюсь, збираючись на з'їзд оториноларингологів до Єрвану, він за декілька місяців настільки вивчив вірменську мову, що міг нею розмовляти і, навіть, виголосити вступну частину доповіді. Був обізнаний у малярстві, архітектурі, музиці, красному письменстві.

Нехай ці спогади будуть скромним дарунком пам'яті цієї світлої і шляхетної Особистості.

Олександр КЩЕРА,
професор кафедри
оториноларингології.

СТУДЕНТИ ОПІКУЮТЬСЯ ДІТЬМИ З СИРОТИНЦІВ • Благодійність

Студентське наукове товариство стоматологічного факультету імені професора О.В. Коваля вже вдруге провело благодійну акцію "Зроби крок назустріч дітям" з метою опіки над дітьми-сиротами.

Зібрати подарунки до зимових свят та роздати їх знедоленим та осиротілим дітям – таким було завдання цієї акції. У зборі коштів, що тривав упродовж кількох тижнів, взяли участь студенти і викладачі університету, а також просто добровольці, які бажали допомогти. Завдяки спільним зусиллям та наполегливості студентів-гуртківців було зібрано 8385 грн., а також три мішки з одягом та кілька пакунків з іграшками. Крім того, свою допомогу нам люб'язно надали працівники "Діамантбанку", які миттєво відреагували на наше прохання та зробили щедрий внесок до благодійної акції у вигляді ящиків з мандаринами, бананами та різноманітними солодощами, за що ми висловлюємо їм щире подяку.

Всього студенти-гуртківці відвідали три інтернати: у Червонограді, Брюховичах та Добромилі. Вони підготували для дітей

цікаву виставу про Святого Миколая, після якої роздали подарунки. Було приємно спостерігати ту радість, яку викликав у мешканців сиротинців приїзд студентів. Неабияк вразило і дуже відповідальне ставлення самих студентів до благодійної акції та їх бажання допомогти знедоленим дітям та сиротам, влаштувати для них свято.

Студентське наукове товариство стоматологічного факультету висловлює подяку за сприяння декану стоматологічного факультету професору Р.М. Ступницькому, куратору СНТ факультету доценту С.С. Різник, компанії Colgate, працівникам "Діамантбанку", студентам і викладачам університету та всім, хто долучився до благочинної акції "Зроби крок назустріч дітям"! Щире вам спасибі та низький уклін!

Софія-Роксолана ГОТЬ,
студентка IV курсу стоматологічного факультету,
голова ради СНТ стоматологічного факультету
імені професора О.В. Коваля.

На фото: хвилюючі моменти благодійної акції "Зроби крок назустріч дітям".

• Анонс

БРЕЙН-РИНГ ЗІ СТОМАТОЛОГІЇ

25 лютого 2012 року в ЛНМУ імені Данила Галицького відбувся відбірковий тур студентської інтелектуальної гри "Брейн-ринг зі стоматології", в якому взяли участь команди студентів-стоматологів з різних міст України, зокрема НМУ ім. О.О. Богомольця.

Детальніше про цю подію ми розповімо в наступному номері "АМ".

Прес-центр

Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького запрошує до співпраці завідувачів кафедр, викладачів та студентів. Інформацію просимо надавати за телефоном:

(032) 278-64-54,

або електронною поштою:

presa.meduniv@gmail.com.

- Редакція зберігає за собою право скорочення і редагування тексту
- Відповідальність за достеменність інформації несе автор
- Публікації можуть містити думки, що не збігаються з позицією редакції
- При використанні матеріалів посилання на джерело обов'язкове

Наклад 700

Замовлення № 0212

Підписано до друку 28.02 2012 р.

Газету віддруковано у друкарні ЛНМУ ім. Данила Галицького

Газета Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького

Ресстраційне свідоцтво KB № 932

Передплатний індекс – 08900

Засновник і видавець:

Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького (ректор – д.ф.н., проф., акад. АНВО України Б.С. Зіменковський)

Головний редактор – професор **Анатолій МАГЛІВОВАНІЙ**

Літературний редактор – **Алла СИНІЦЯ**

Технічний редактор – **Михайло ЯРЕМЧИШИН**

Адреса редакції:

79010 м. Львів, вул. Шімзерів, 3а, теоретичний корпус
ЛНМУ ім. Данила Галицького
Тел./факс: (032) 275-58-75
E mail: almater@ukr.net